

Intervjuo // HORST STOWASSER, IMPULSANTO DE LA A-PROJEKTO

"Ni devas materiigi la ideojn en praktikaĵoj, en io konkreta kaj tuŝebla"

Ferran Aguiló

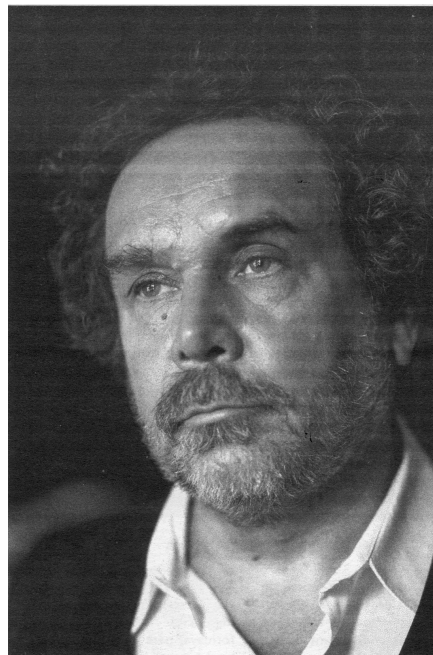
La germana verkinto Horst Stowasser (1951) - impulsinto de la A-Projekto kaj liberecano ekde ĉiam - publikigis dekojn da anarĥiaj libroj, kiuj diferencigas per sia amena stilo kaj sia tute popola lingvouzo. Tiu lasta, titolita *Anarĥio!*, eksaltis tuje al la numero unu el la germana ranglisto de nefikciaj libroj malgraŭ siaj pli ol 500 paĝoj. Senlaska kompilanto de libroj kaj dokumentoj pri la anarĥismo, li estas unu el la respondeculoj de la arĥivo-biblioteko *Das AnArchiv*.

Nun, kune kun aliaj gekamaradoj, li iniciatas la *B-Fazon* de la *A-Projekto*. Ili klopodas prezenti alternativon de liberecana vivdigneco antaŭ la demando pri la maljuneco ene de la kapitalisma malstabileco. Por paroli al ni pri tio, li partoprenos la Dumsomeran Liberan Universitaton venontsemajne.

Klarigu al ni skize la unuan fazon de la A-Projekto je la 80aj kaj 90aj jaroj.

La ideo estas tre simpla: eliri el la senfruktaj anarĥiaj getoj kaj rek-

reskigi la anarĥiajn ideojn en la ĉiutaga vivo. Tio estas: starigi praktikajn liberecanajn projektojn, kiuj taugu prezenti alternativojn kaj solvu realajn malfacilaĵojn. Ni starigis la *Ökohof*-n en malnova fabriko, kiu fariĝis fokuso de la plej diversaj agadoj kaj ni partoprenis pli ol du dekduojn da domoj kaj atelieroj en la tuta regiono.

Tamen poste vi havis krizon. Kio okazis?

Simple ni interbaraktis. La projekto altiris la *anarĥopuristojn* kiel muŝojn kaj ili alvenis el ĉie por instaliĝi kaj kritiki. Ili ne alvenis por labori, li al-

venis por konstati, ke ni eraras. Ili volis altrudi siajn dogmemajn liniojn kaj finfine ili atingis fiaskigi la tutan strukturon. Ni frakcionigis kaj la homoj ĵus enirintaj la liberecanan mondon forlasis ĝin naŭziĝintaj. Ankaŭ mi foriris. Tio interesiga tamen estas, ke la bazoj de la projekto mem postvivis tiun ĉi profundan krizon.

Kia ligilo estis inter la A-Projekto kaj Katalunio kaj precipe kun Barcelono?

Katalunio aparte elstaris ekde la komenco. Dum jaroj vizitis nin individuoj, grupoj kaj eĉ delegitaroj de kolektivoj. Kaj ĉar ili ankaŭ starigis siajn vendejojn kaj atelierojn, siajn kooperativojn kaj kolektivojn, ni interkompreniĝis perfekte, tial ke ni okupiĝis ne nur pri babiladoj, sed ni interŝanĝis spertaĵojn. De la katalunoj ni lernis fari figojn kun oranĝo (kaj aliajn pli gravajn aferojn), dum ni instruis ilin pri la pretigado de *Saumagen*. Tamen kio pli atentigis min, estis la malsimilaĵoj inter vilaĝo kiel Neustadt kaj urbo kiel Barcelono -ĉefe rilate de la vivkvalito kaj la deman-

daru pri la loĝejo.

Kian imagon vi kunportis el via lasta vizito al Barcelono rilate de la nuna anarĥosindikatismo kaj la memmastrumaj spertaĵoj?

Sendube kio plej plaĉis min estis, ke mi povis vidi ene de la alternativa Barcelono. Tio estas, la bazajn grupojn, la kooperativojn, la okupaciitajn domojn, la memstarajn kolektivojn, la kulturiniciaĵojn, la memmastrumajn entreprenojn kaj la loĝantarojn movadojn. Tie ni vidis efektivigitajn grandan parton de la ideoj de la A-Projekto rilate de la interŝanĝo de tio ekonomia kaj tio politika. Ĉiutage liberecanan vivon kaj rektan lukton, homojn el ĉiuj aĝoj, sociaj tavoloj kaj malsimilaj aliĝoj kuniĝintajn je komuna aspiro: rezisti kaj ŝanĝi tiun ĉi socion al io pli bona.

Klarigu pli al ni la B-Fazon de la A-Projekto.

Estas du fluoj, kiuj nutras tiun ĉi duan fazon. Unuflanke la disvolvo de nova liberecana generacio sendependa de tio restanta de la A-Projekto. La alia faktoro estas pli banala: ni ekkomprenas, ke la libere-

canoj ankaŭ maljunas... Malgraŭ ke ni sentas nin animojunaj, kaj malgraŭ ke ni ne volas tion, starigas antaŭ ni -kiel antaŭ ĉiuj- la demando pri kiel vivi digne la maljunecon. Sekve ni serĉis liberecanan respondon, kiu memkompreneble ne povas konsenti disigi la maljunulojn kaj izoli ilin en maljunulejoj.

La liberecanaj ideoj daŭre estos strangaĵoj por la homoj, se ni limigas ilin al abstraktaj pensaĵoj aŭ al la nura protesto. Tial la preskribo estas plej simpla: ni nur bezonas materiigi la ideojn en praktikaj modeloj, en io konkreta kaj tuŝebla. Nur tiam ili ekentuziasmiĝos pri la ideoj malantaŭstarantaj.

Nun la demando pri la maljuneco tuŝas centojn da miloj de homoj. Ni simple ofertas liberecanan alternativon. La homoj vidas, ke nia loĝejo estas kolektiva proprieto, ke ne estas estroj, ke ni estas solidaraj, ke ni praktikas rektan demokration kaj fine ili ekscias, ke nia devizo estas la reciproka interhel-po. Kaj se ili vidas, ke tiu ĉi modelo ankaŭ utilas al la senmonuloj, kaj ke ĉion

tion oni rajtas nomi anarĥio, pli bone ankoraŭ.

Oni povas subteni iel tiun ĉi projekton?

Pere de la tiel nomataj *rektaj pruntoj*. Estas sistemo ekzistanta ekde dudek jaroj kaj kiu similas la ideon pri mikrokreditoj de Muhamad Yunus, Nobel-premio pri paco de la jaro 2006a. Multaj etaj kreditoj ebligas grandan projekton, kiu repagas la pruntojn per la luprezoj kaj kiu, post likvidi la ŝuldon, daŭre pagas al komuna kaso, el kiu nutriĝas aliaj projektoj. Ĉe Germanio disvolviĝis pli ol tridek projektoj per tiu ĉi sistemo kaj neniu el ili fiaskis.

El la 600.000 eŭroj, kiujn ni bezonas, ni havas la duonon. Tiuj ĉi pruntoj ekde 500 eŭroj ofertas rektan solidarformon, kie ĉiu kontribuas per sia sabilero. Kaj tiuj ĉi grajnoj ne estas donacoj, sed kreditoj -portempaj apogoj redonataj al tiu, kiu pruntedonas la monon. Tial, se vi deziras helpi nin, vi povas simple pruntedoni ion da mono al ni, por starigi tiun ĉi projekton. Kaj por povi investi ĝin, kiam ĝi estos repagita al vi, eble en via propra morgaŭa projekto.

AGUILÓ, Ferran: «Horst Stowasser, impulsanto de la A-Projekto», *La Directa* 2008(102)4. Esperantigita de Jurgo Alkasaro

